

Værsjekken

NRK

- Hvor blåser det mest?
- Blir det varmere hos deg?
- Hvilket sted er våtest?

I Ekstremværuka sjekker hele landet været i den store værdugnaden. Mål nedbør, temperatur og sjekk vinden hjemme hos deg! Svaret på hvem som har best og verst vær finner du på versjekken.no og yr.no!

På versjekken.no oppretter du brukerkonto og kan registrere ditt vær. Har du deltatt i Regnsjekken eller andre aktiviteter på miljolare.no tidligere kan du benytte samme brukerkonto.

Nedbør

Regner det mer hos mormor enn hjemme hos deg? Med en regnmåler kan du finne ut det, enten det øser ned i strie strømmer eller himmelen er skyfri.

Sett nedbørsmåleren i hagen og du er i gang! Hver morgen sjekker og tømmer du måleren før du registrerer ditt regn på versjekken.no. Husk også at det er viktig å registrere 0 mm nedbør.

Temperatur

Lue og skjerf eller sommerjakke? Ofte kan temperaturen være svært forskjellig fra den ene siden av dalen til den andre. Temperatur kan du måle med et vanlig

termometer til utendørs bruk. Om morgenen kan temperaturen stige fort også i skyggen. Det er derfor viktig å plassere termometeret riktig og lese det av til fast tid.

Vind

Hvor rask er frisk bris? Ser vi nøye etter kan vi se vinden på naturen omkring oss. Ved hjelp av Beaufortskalaen kan vi vurdere vindstyrken.

Vindretningen er også grei å finne. Finn først himmelretningene nord, sør, øst og vest. Bruk gjerne et kompass. Lager du en enkel vindpose og plasserer den på et fast sted ser du hvor vinden blåser fra.

Vinden varierer mye lokalt og påvirkes av blant annet fjell og bygninger. Meteorologene måler vinden 10 meter over bakken og regner ut snitthastigheten over 10 minutter. Hvis det varsles 15 m/s, så betyr det at vi gjerne kan oppleve vindkast på 20 m/s.

Beaufortskalaen og en enkel oppskrift på vindpose finner du på yr.no.

Når?

Meteorologene deler døgnet på en annen måte enn oss.

Nedbørsdøgnet starter og slutter klokken 08.00. For å kunne sammenligne dine målinger med andre er det viktig at du sjekker været om morgenen og registrerer så snart som mulig.

Værsjekken er fra 21. til 28. september, men mange måler hele året. Fortsetter du å registrere været hos deg bidrar du til viktig forskning om været i Norge.

Hvor?

Finn et fast sted hvor målingene gjøres. Nedbørsmålingen bør ikke skje for tett på hus og trær. Vindmålingene er det også lurt å gjøre på et åpent sted – gjerne på en høyde. For temperaturen er det viktig at kalde vinder og sola ikke påvirker for mye.

Ekstremværuka

Mange av NRKs programmer på tv og radio skal handle om vær og klima den siste uka i september. På yr.no får du oversikt over nyheter og dokumentar til barne-tv!

Der finner du også flere morsomme aktiviteter i vind og vær. Vil du lære mer om vær og klima kan du lese artikler, se filmer og utforske andre nettsider via yr.no!

Foto: NRK, Colourbox.com og innsendte bilder.

Ta bilder!

Knips værfenomener og værmåling, og last bildene opp på versjekken.no. Kanskje viser vi ditt bilde på Newton eller distriktsnyhetene.

Lykke til som Værsjekker!

Beaufort-skalaen

Beaufort (m/s)	Kjennetegn	På fjellet	Virkning på sjøen
Stille (0,0 - 0,2)	Røyken stiger rett opp	Snøfiller daler omtrent rett ned, gjerne i en pendlende bevegelse.	Sjøen er speilblank (havblikk).
Flau vind (0,3 - 1,5)	En kan se vindretningen av røykens drift.	Så vidt følbart. Det er tydelig at snøfillene driver med vinden.	Vindretning sees av røykens drift.
Svak vind (1,6 - 3,3)	En kan føle vinden. Bladene på trærne rører seg, vinden kan løfte små vimpler.	Godt følbart i sterk kulde. Snøfillene beveger seg mer horisontalt enn vertikalt.	Små korte, men tydelige bølger med glatte kammer som ikke brekker.
Lett bris (3,4 - 5,4)	Løv og småkvister rører seg. Vinden strekker lette flagg og vimpler	Vinden merkes tydelig og kan sjenerere. Fallende snø synes å bevege seg meget raskere horisontalt enn vertikalt.	Småbølgene begynner å toppe seg, det dannes skum, som ser ut som glass. En og annen skumskavl kan forekomme.
Laber bris (5,5 - 7,9)	Vinden løfter støv og løse papirer, rører på kvister og smågreine, strekker større flagg og vimpler	Er ubehagelig i kaldt vær og gir merkbar motstand. Fallende snø hvirvler av sted med vinden. Snødrevet mot ansiktet er meget sjenerende.	Bølgene blir lengre, endel skumskavler.
Frisk bris (8,0 - 10,7)	Småtrær med løv begynner å svaie. På vann begynner småbølgene å toppe seg	Det blir tungt å gå på ski mot været. Fokksnø som driver langs bakken, hvirvles så høyt at synsvidden nedsettes. Snødrevet pisker i ansiktet.	Middelstore bølger som har mer utpreget langstrakt form og med mange skumskavler. Sjøsprøyt fra toppene kan forekomme.
Liten kuling (10,8 - 13,8)	Store greiner og mindre stammer rører seg. Det hviner i telefonledninger. Det er vanskelig å bruke paraply. En merker motstand når en går.	Det er meget slitsomt å ta seg fram mot været. Snøfokk setter ned sikten til under 1 km. Vanskelig å holde ubeskyttet ansikt mot vinden i lengre tid. Folk flest bør ikke legge ut på tur over snaufjellet ved denne og høyere vindstyrker.	Store bølger begynner å danne seg. Skumskavlene er større overalt. Gjerne noe sjøsprøyt.
Stiv kuling (13,9 - 17,1)	Hele trær rører på seg. Det er tungt å gå mot vinden.	I motvind må en lute seg fram over skiene og legge stor kraft i ståvtakene, selv på flat mark. Det kan være vanskelig å holde bena i vindrossene. Snøfokk setter ned sikten til få hundre meter. Vanskelig å orientere seg i terrenget. En skitur i fjellet ved vindstyrke 7 er en stor påkjenning for de fleste.	Sjøen hopper seg opp og hvitt skum fra bølgetopper som brekker, begynner å blåse i strimer i vindretningen.
Sterk kuling (17,2 - 20,7)	Vinden brekker kvister av trærne. Det er tungt å gå mot vinden.	Fjellet står i kok. Kvister og lav fra trærne driver med vinden. Meget vanskelig å gå på skiene. Nesten umulig å bære skiene på nakken. Snøfokk setter ned sikten til under 100 m. Umulig å orientere seg i terrenget. Meget vanskelig å følge selv godt kvistede løyper. Legg ikke ut på tur!	Middels høye bølger av større lengde. Bølgekamene er ved å brytes opp til sjørøkk, som driver i tydelige markerte strimer med vinden.
Liten storm (20,8 - 24,4)	Hele store trær svaier og hiver. Takstein kan blåse ned.	Vind og snøfokk gjør det umulig å ta seg fram på ski over fjellet. Selv i klarvær og lite snøfokk kan påkjenningen bli så stor at en snøhule eller hytte er eneste redning.	Høye bølger. Tette skumstrimer driver i vindretningen. Sjøen begynner å rulle. Sjørøkket kan minske synsvidden.
Full storm (24,5 - 28,4)	Sjelden inne i landet. Trær rykkes opp med rot. Stor skade på hus.	Denne og høyere vindstyrker vil de fleste aldri komme ut for. Trær velter over ledninger for telefon og strøm. Det knaker i tømmervegger. Lette småhus rives av grunnmuren.	Meget høye bølger med lange overhengende kammer. skummet, som dannes i store flak, driver med vinden i tette hvite strimer så sjøen får et hvitaktig utseende. Rullingen blir tung og støtende. Synsvidden nedsettes.
Sterk storm (28,5 - 32,6)	Forekommer sjelden og følges av store ødeleggelser.	Veier og jernbanelinjer blokkeres. Det er kaos på telefon- og strømmettet. Skog blir rasert.	Ualminnelig høye bølger (små og middelstore skip kan for en tid forsvinne i bølgedalene). Sjøen er fullstendig dekket av lange, hvite skumflak som ligger i vindens retning. Overalt blåser bølgekamene til frådelignende skum. Sjørøkket nedsetter synsvidden.
Orkan (32,6 - <)	Forekommer meget sjelden. Uvanlig store ødeleggelser.	Hvis bebyggelse rammes blir det en naturkatastrofe som gjerne vil kreve flere menneskeliv.	Luften er fylt av skum og sjørøkk som nedsetter synsvidden betydelig. Sjøen er fullstendig hvit av drivende skum.

Vindavkjølingsindeks

Lufttemperatur

Vindstyrke	(m/s)	5°	0°	-5°	-10°	-15°	-20°	-25°	-30°	-35°	-40°	-45°	-50°
Svak vind	1,5	4	-2	-7	-13	-19	-24	-30	-36	-41	-47	-53	-58
	3	3	-3	-9	-15	-21	-27	-33	-39	-45	-51	-57	-63
Lett bris	4,5	2	-4	-11	-17	-23	-29	-35	-41	-48	-54	-60	-66
	6	1	-5	-12	-18	-24	-31	-37	-43	-49	-56	-62	-68
Laber bris	7,5	1	-6	-12	-19	-25	-32	-38	-45	-51	-57	-64	-70
	9	0	-7	-13	-20	-26	-33	-39	-46	-52	-59	-65	-72
Frisk bris	10,5	0	-7	-14	-20	-27	-33	-40	-47	-53	-60	-66	-73
Liten kuling	12	-1	-7	-14	-21	-27	-34	-41	-48	-54	-61	-68	-74
	13,5	-1	-8	-15	-21	-28	-35	-42	-48	-55	-62	-69	-75
Stiv kuling	15	-1	-8	-15	-22	-29	-35	-42	-49	-56	-63	-70	-76
	16,5	-2	-9	-15	-22	-29	-36	-43	-50	-57	-63	-70	-77
Sterk kuling	18	-2	-9	-16	-23	-30	-37	-43	-50	-57	-64	-71	-78
	19,5	-2	-9	-16	-23	-30	-37	-44	-51	-58	-65	-72	-79
	21	-2	-9	-16	-23	-30	-37	-44	-51	-59	-66	-73	-80
Liten storm	22,5	-3	-10	-17	-24	-31	-38	-45	-52	-59	-66	-73	-80
	24	-3	-10	-17	-24	-31	-38	-45	-52	-60	-67	-74	-81